

VN-verdrag: sterker recht op gelijke behandeling

Gewoon Gelijk

Het VN-verdrag voor de rechten van mensen met een beperking of chronische ziekte geldt sinds juli 2016 ook in Nederland. Mensen met een beperking zijn daar heel blij mee. En terecht, het gaat hier immers om een belangrijk mensenrechtenverdrag dat recht geeft op gelijke behandeling en participatie. Maar tegelijkertijd vragen veel mensen zich ook af: wat betekent dat nou voor mij? Wat verandert er nu in Nederland?

Het VN-verdrag voor de rechten van personen met een handicap is net als het Vrouwenverdrag en het Kinderrechtenverdrag, een internationaal verdrag. Internationale verdragen hebben over het algemeen geen rechtstreekse werking. Dat betekent dat je niet rechtstreeks een beroep kunt doen op wat er in een verdrag is afgesproken. Je kunt niet letterlijk met het VN-verdrag in de hand naar de rechter stappen. Wat hebben we dan aan een VN-verdrag?

Nederlandse wetten en regels

Als de regering van een land een VN-verdrag heeft aangenomen (geratificeerd), dan mag de wetgeving van dat land niet in strijd zijn met de regels van het verdrag. Dat betekent dat onze wetten, en ook de uitwerking daarvan in beleid, de rechten die in het VN-verdrag staan (zie kader) niet mogen tegenwerken.

Na de ratificatie krijgt een land de tijd om dit in orde te maken: uitwerking van het verdrag mag stapsgewijs. Er is echter één belangrijke wet die kort na de ratificatie van het verdrag direct is aangepast: de Wet Gelijke Behandeling op grond van handicap of chronische ziekte.

Sterker recht op gelijke behandeling

De Wet Gelijke Behandeling op grond van handicap of chronische ziekte gold al voor onderwijs, werk, vervoer en wonen. Na de ratificatie is de wet uitgebreid met 'goederen en diensten'. Dat betekent dat de wet nu ook geldt voor winkels, restaurants, theaters, sportverenigingen, leveranciers etc etc. Hiermee hebben mensen met een beperking in Nederland een sterker recht op gelijke behandeling. En op deze Nederlandse wet kun je je uiteraard wel rechtstreeks beroepen. Hoe doe je dat?

Toch ongelijk behandeld

Als je vindt dat je vanwege je beperking ongelijk behandeld wordt, kun je een beroep doen op de Wet Gelijke Behandeling op grond van handicap of chronische ziekte. Let wel, je kunt niet direct

Recht op wat?

In het VN-verdrag voor personen met een handicap zijn deze rechten vastgelegd en beschreven:

- Recht op gelijke behandeling
- Recht op gelijke toegang
- Recht op zelfstandig juridisch handelen
- Recht op eigen regie en participatie
- Recht op mobiliteit
- Recht op inclusief onderwijs
- Recht op arbeid
- Recht op een behoorlijke levensstandaard
- Recht op cultuur, recreatie, sport en vrije tijd

Meer op www.gewoongelijk.nl

naar de rechter of een andere officiële instantie stappen. In de wet staat dat je eerst zelf een aantal dingen gedaan moet hebben.

Als je vindt dat je vanwege je beperking ongelijk behandeld wordt, bijvoorbeeld door een winkelier of een leverancier, dan moet je tegen die winkelier of leverancier zeggen dat je vanwege je beperking een aanpassing nodig hebt. De winkelier of leverancier moet dan – in overleg met jou – onderzoeken wat hij kan doen om het probleem (de ongelijkheid/ontoegankelijkheid) op te lossen. Doet hij dat niet of komt er geen goede oplossing, dan kun je je klacht voorleggen aan een onafhankelijke instantie, bijvoorbeeld het Antidiscriminatiebureau, het College voor de Rechten van de Mens of de rechter.

Toegankelijkheid de norm

Ontoegankelijkheid is misschien wel een van meest voorkomende vormen van ongelijke behandeling. Ontoegankelijkheid - bijvoorbeeld van gebouwen, vervoer of informatie - sluit mensen per definitie uit. En de toegankelijkheid van Nederland kan en moet veel beter. Een meerderheid in de Tweede Kamer vindt dat ook: bij het aannemen van het VN-verdrag heeft de Tweede Kamer afgesproken dat toegankelijkheid in Nederland de norm moet worden. Dat zou betekenen dat ondernemers en organisaties stapsgewijs de toegankelijkheid van hun gebouwen, communicatie en informatie moeten verbeteren. Deze norm gaat op 1 januari 2017 in. Hoe de uitwerking van deze norm er precies uit gaat zien weten we nog niet, dat wordt uitgewerkt in een Algemene Maatregel van Bestuur.

Website en filmpje Gewoon Gelijk

Het VN-verdrag voor de rechten van mensen met een beperking geldt ook in Nederland. Wat verandert er nu in Nederland? En om welke rechten gaat het eigenlijk? De website Gewoon Gelijk legt het uit.

Drie gevolgen van het VN-verdrag:

1. Uitbreiding van de Wet Gelijke Behandeling op grond van handicap of chronische ziekte.
2. Toegankelijkheid wordt de norm.
3. Beleid van gemeenten mag niet in strijd zijn met het verdrag.

Toch ongelijk behandeld

Wordt u ondanks het VN-verdrag toch ongelijk behandeld? Het filmpje Gewoon Gelijk laat zien wat u kunt doen. Ga naar www.gewoongelijk.nl, klik in het menu op `Wat kan ik doen`, in het rolmenu klikt u op `(Toch) ongelijk behandeld`. In de tekst vindt u dan het filmpje.